Europos Sąjungos
oficialusis leidinys

LT
C serija

C/2025/2773

2025 5 20

KOMISIJOS NUOMONĖ

2025 m. balandžio 4 d.

dėl Europos vandenilio tinklų operatorių tinklo įstatų, darbo tvarkos taisyklių, įskaitant konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką, ir narių sąrašo

(Tekstas autentiškas tik anglų kalba)

(C/2025/2773)

I. BENDROJI INFORMACIJA

Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) 2024/1789 ([1]) 57 straipsnio 10 dalyje numatyta, kad Europos Komisija Europos vandenilio tinklų operatorių tinklui turi pateikti nuomonę dėl įstatų, darbo tvarkos taisyklių ir narių sąrašo projektų.

2024 m. rugpjūčio 30 d. Europos vandenilio tinklų operatorių tinklas (toliau – ENNOH) Europos Komisijai ir Energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūrai (toliau – ACER) pateikė savo įstatus, darbo tvarkos taisykles, įskaitant konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką, ir narių sąrašą.

2024 m. gruodžio 18 d. ACER, atsižvelgdama į viešų konsultacijų rezultatus, priėmė nuomonę dėl įstatų, darbo tvarkos taisyklių, įskaitant konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką, bei narių sąrašo ir tą nuomonę pateikė Komisijai gruodžio 19 d. (toliau – ACER nuomonė ([2])).

Atsižvelgdama į 2024 m. gruodžio 18 d. ACER nuomonę, Komisija pateikia šią nuomonę dėl ENNOH narių sąrašo, įstatų ir darbo tvarkos taisyklių.

II. VERTINIMAS

II. 1. Paskirtis ir veikla (Įstatų 4 straipsnis)

II. 1.1. *Turinys*

Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje nustatyti ENNOH tikslai, be kita ko, su klimatu susiję tikslai (57 straipsnio 6 dalyje). Kartu įstatų 4 straipsnio 1 dalyje nustatyta ENNOH paskirtis ir atkartota Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 1 dalies formuluotė, tačiau nepaminėta pareiga padėti siekti klimato srities tikslų.

II. 1.2. *ACER nuomonė*

ACER pažymi, kad su klimatu susijusių tikslų nepaminėjimas įstatuose prieštarauja Reglamentui (ES) 2024/1789 ir gali netyčia susiaurinti ENNOH veiklos sritį. Be to, ACER viešose konsultacijose dalyvavę suinteresuotieji subjektai pabrėžė poreikį suderinti ENNOH paskirtį ir veiklą su ES priklausomybės nuo iškastinio kuro mažinimo ir tvarumo tikslais, be kita ko, pirmenybę teikti vandeniliui iš atsinaujinančiųjų išteklių ir jo naudojimui sektoriuose, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti. Todėl ACER rekomenduoja šiuos tikslus aiškiai įtraukti į ENNOH paskirtį, apibrėžtą įstatų 4 straipsnio 1 dalyje.

II.1.3. *Komisijos nuomonė*

Reglamento (ES) 2024/1789 3 straipsnyje nustatomi aiškūs vandenilio rinkų organizavimo principai, be kita ko, su klimatu susiję tikslai (užtikrinant rinkos veikimą ir planuojant tinklą pirmenybė turi būti teikiama vandenilio naudojimui sektoriuose, kurių priklausomybę nuo iškastinio kuro sunku sumažinti, ir siekiui palengvinti Sąjungos klimato ir energetikos tikslų įgyvendinimą).

Taigi, Komisijos nuomone, įstatų 4 straipsnį reikėtų pakeisti į jį įtraukiant su klimatu susijusius tikslus.

([1]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) 2024/1789, dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų, kuriuo iš dalies keičiami reglamentai (ES) Nr. 1227/2011, (ES) 2017/1938, (ES) 2019/942 bei (ES) 2022/869 ir Sprendimas (ES) 2017/684 bei panaikinamas Reglamentas (EB) Nr. 715/2009 (OL L, 2024/1789, 2024 7 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1789/oj).

([2]) 2024 m. gruodžio 19 d. Europos Sąjungos energetikos reguliavimo institucijų bendradarbiavimo agentūros nuomonė Nr. 10/2024; ACER nuomonė 10/2024 dėl ENNOH teisės aktais nustatytų dokumentų.

II. 2. **Asociacijos nariai. Įstatų 6 ir 7 straipsniai ir darbo tvarkos taisyklių 2 straipsnis**

II. 2.1. *Turinys*

Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje nustatyta, kad ENNOH sudaro vandenilio perdavimo tinklo operatoriai, sertifikuoti pagal Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos (ES) 2024/1788 ([3]) 71 straipsnį. Atsižvelgiant į besivystančios vandenilio rinkos naujumą teisės akte taip pat nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos. Tiksliau pereinamasis laikotarpis nustatomas 57 straipsnio 3 dalyje, kur nurodoma, kad vandenilio perdavimo tinklo operatoriai turi teisę tapti ENNOH nariais nuo reguliavimo institucijos pradėtos sertifikavimo procedūros pradžios. Šiems nariams taikomos šios sąlygos:

per 24 mėnesius nuo tapimo ENNOH nariu sėkmingai baigti vėlesnę sertifikavimo procedūrą pagal Reglamento (ES) 2024/1789 14 straipsnį ir Direktyvos (ES) 2024/1788 71 straipsnį ir

plėtoti bent jau vandenilio infrastruktūros projektus, dėl kurių galutinis investavimo sprendimas priimamas per ketverius metus nuo tapimo ENNOH nariu.

Tačiau įstatų projekto 7 straipsnyje nustatyti tinkamumo kriterijai yra platesni nei nustatytieji teisės akte, nes sukuriama papildoma narių steigėjų kategorija ir nurodoma, kad „[a]sociaciją įsteigė nariai steigėjai“. Be to, darbo tvarkos taisyklių projekto 2 straipsnio 3 dalyje nurodoma, kad narių steigėjų sertifikavimo procedūra laikoma pradėta, kai narys steigėjas pateikia prašymą, kuriuo reguliavimo institucijos prašo pradėti sertifikavimo procedūrą.

Valstybės narės privalo Direktyvą (ES) 2024/1788, įskaitant su sertifikavimu susijusį 71 straipsnį, perkelti į nacionalinę teisę per dvejų metų pereinamąjį laikotarpį, kuris baigiasi 2026 m. rugpjūčio 5 d. Jos taip pat privalo priimti nacionalinės teisės aktus, kuriais reguliavimo institucijoms būtų suteikti reikalingi įgaliojimai įgyvendinti sertifikavimo procesą.

II. 2.2. *ACER nuomonė*

ACER atkreipia dėmesį į tris pagrindines problemas, susijusias su naryste ENNOH.

Pirma, ACER pažymi, kad Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 3 dalyje aiškiai nustatyta, kad ENNOH turi sudaryti vandenilio perdavimo tinklo operatoriai, sertifikuoti pagal Direktyvos (ES) 2024/1788 71 straipsnį. Šis sertifikavimo reikalavimas numanomas teisės aktais nustatytų dokumentų projektuose. Tačiau, siekiant išvengti dviprasmybių, ACER rekomenduoja vartoti aiškesnę formuluotę ir įstatų 6 straipsnio 1 dalyje vienareikšmiškai nurodyti, kad ENNOH nariai privalo būti sertifikuoti pagal Direktyvos (ES) 2024/1788 71 straipsnį. Be to, ACER rekomenduoja teisės aktais nustatytuose dokumentuose paaiškinti, kad, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 3 dalies, teisę tapti ENNOH nariu pagal reglamento 57 straipsnio 4 dalies sąlygas taip pat turi vandenilio perdavimo tinklo operatorius, kuriam taikoma nuo Direktyvos (ES) 2024/1788 68 straipsnio nukrypti leidžianti nuostata, susijusi su veiklos rūšių atskyrimo reikalavimu.

Antra, ACER pažymi, kad ENNOH narystės suteikimas nariams steigėjams ne oficialiai pradėjus sertifikavimo procedūrą, nurodytą Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje, o remiantis sertifikuotinos įmonės prašymu, pagal nacionalinę teisę adresuotu nacionalinei reguliavimo institucijai, pakenktų ENNOH steigimo teisiniam pagrindui ir verstų abejoti jo darbo rezultatų teisėtumu. Tai galėtų trukdyti pasitikėti ENNOH darbo patikimumu ir pripažinimu, nes suinteresuotieji subjektai galėtų suabejoti, ar pats asociacijos steigimas buvo teisėtas.

ACER taip pat pažymi, kad įstatuose ir darbo tvarkos taisyklėse pasiūlytas procesas iš esmės priklauso nuo to, kaip reguliavimo institucija reaguos į prašymą pradėti sertifikavimo procedūrą. Kadangi reguliavimo institucija galėtų dar neturėti teisinės kompetencijos tvarkyti tokius prašymus iki direktyvos perkėlimo į nacionalinę teisę, tikėtina, kad tokie prašymai būtų pripažinti nepriimtinais.

Be to, ACER nurodo, kad nariams steigėjams galėtų kilti rizika prarasti narystę, jei jie nebūtų sertifikuoti per dvejų metų laikotarpį nuo tapimo ENNOH nariais. ACER nuomone, tokios rizikos nereikėtų ignoruoti, nes valstybės narės turi direktyvą į nacionalinę teisę perkelti iki 2026 m. rugpjūčio 5 d. Laikantis tokio požiūrio, taip pat kyla rizika, kad klausimai, susiję su efektyvaus ir sklandaus ENNOH veikimo pradžia, tiesiog bus atidėti iki 2026 m. rugpjūčio mėn.

([3]) 2024 m. birželio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2024/1788 dėl dujų iš atsinaujinančiųjų išteklių, gamtinių dujų ir vandenilio vidaus rinkų bendrųjų taisyklių, kuria iš dalies keičiama Direktyva (ES) 2023/1791 ir panaikinama Direktyva 2009/73/EB (OL L, 2024/1788, 2024 7 15, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1788/oj).

Todėl ACER pristato alternatyvų, pragmatišką požiūrį, pagal kurį valstybėse narėse reikėtų iš dalies, bet skubiai perkelti direktyvą į nacionalinę teisę ir dėmesį sutelkti į nacionalinių vandenilio perdavimo tinklo operatorių sertifikavimo taisyklių trūkumo problemos sprendimą. Tai išsklaidytų minėtas teisines abejones, tačiau ACER supranta, kad nei ENNOH, nei jos nariai neturi kompetencijos imtis tokio sprendimo iniciatyvos.

ACER pripažįsta, kad skirtingu laiku vykdytini reikalavimai steigti ENNOH ir perkelti Direktyvą (ES) 2024/1788 nacionaliniu lygmeniu gerokai apsunkino veiksmingą ENNOH veikimą šiuo pradiniu laikotarpiu. ACER nuomone, teisės aktais nustatytų dokumentų projektuose ši problema sprendžiama pasiūlant praktiškai remti ENNOH įsteigimą laiku, netaikant dvejų metų laikotarpio, per kurį valstybės narės turi perkelti direktyvos sertifikavimo nuostatas į savo nacionalinės teisės aktus, suvaržymo.

Trečia, ACER taip pat įžvelgia riziką, kad direktyvos perkėlimas valstybėse narėse gali vykti skirtingu tempu, todėl pradiniu laikotarpiu ENNOH operatoriams gali būti nevienodai atstovaujama regionuose ir ES teisės aktų leidėjų numatytam atstovaujamajam ENNOH darbo metodų pobūdžiui ([4]) galėtų kilti pavojus.

Todėl ACER rekomenduoja ENNOH nariams tokią riziką (jei kiltų) mažinti kuo aktyviau palaikant ryšius su būsimais nariais, kurie dar negali įstoti, bet ateityje greičiausiai įstos į tinklą. ACER nuomone, to būtų geriausia siekti aktyviai įtraukiant būsimus narius į pirminių ENNOH rezultatų rengimą ir atsižvelgiant į visus aktualius su vandeniliu susijusius interesus. ACER priduria, kad toks bendradarbiavimas vyktų ne pagal teisės aktais nustatytų dokumentų nuostatas.

II.2.3. *Komisijos nuomonė*

Komisija turi keletą pastabų dėl įstatų projekto 6 ir 7 straipsnių ir darbo tvarkos taisyklių projekto 2 straipsnio.

Pirma, Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 3 dalyje aiškiai nustatyta, kad ENNOH turi sudaryti vandenilio perdavimo tinklo operatoriai, sertifikuoti pagal Direktyvos (ES) 2024/1788 71 straipsnį. Komisija pritaria ACER nuomonei, kad teisės aktais nustatytuose dokumentuose trūksta aiškios nuorodos į vandenilio perdavimo tinklo operatorių sertifikavimą.

Šiai problemai spręsti Komisija rekomenduoja:

— vartoti aiškesnę formuluotę ir įstatų 6 straipsnio 1 dalyje vienareikšmiškai nurodyti, kad ENNOH nariai privalo būti sertifikuoti pagal Direktyvos (ES) 2024/1788 71 straipsnį, ir

— teisės aktais nustatytuose dokumentuose paaiškinti, kad, nukrypstant nuo Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 3 dalies, teisę tapti ENNOH nariu pagal reglamento 57 straipsnio 4 dalies sąlygas taip pat turi vandenilio perdavimo tinklo operatorius, kuriam taikoma nuo Direktyvos (ES) 2024/1788 68 straipsnio nukrypti leidžianti nuostata, susijusi su veiklos rūšių atskyrimo reikalavimu.

Antra, Komisija pripažįsta, kad veiksmingą ENNOH veikimą pradiniu laikotarpiu apsunkina skirtingu laiku vykdytini reikalavimai steigti ENNOH ir perkelti Direktyvą (ES) 2024/1788 nacionaliniu lygmeniu. Tam, kad valstybių narių reguliavimo institucijos galėtų pradėti ir vykdyti vandenilio perdavimo tinklo operatorių sertifikavimą, būtina direktyvą perkelti į nacionalinę teisę.

Kartu Komisija laikosi nuomonės, kad įstatų projekto 6 ir 7 straipsnių ir darbo tvarkos taisyklių projekto 2 straipsnio taisyklės skiriasi nuo nustatytųjų Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje, kuriame aiškiai nurodomi reikalavimai, kuriuos vandenilio tinklo operatoriai turi įvykdyti, kad atitiktų ENNOH narystės reikalavimus. Teisės aktais nustatytų dokumentų projektuose mėginama sudaryti sąlygas nariams steigėjams, t. y. įmonėms, kurios šiuo metu valstybėse narėse vykdo dujų perdavimo sistemos operatorių veiklą, tapti ENNOH nariais neįvykdžius Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio reikalavimų.

Komisija pritaria ACER, kad dalinis skubus direktyvos, ypač jos nuostatų, susijusių su vandenilio perdavimo tinklo operatorių veiklos rūšių atskyrimu ir sertifikavimu, perkėlimas į nacionalinę teisę būtų alternatyvus problemos sprendimas. Tačiau Komisija pažymi, kad iniciatyvos dėl tokio sprendimo gali imtis valstybės narės, o ne ENNOH steigiančios įmonės.

Atsižvelgdama į šias aplinkybes, Komisija mano, kad siekiant užtikrinti, kad visi ENNOH nariai atitiktų tinkamumo reikalavimus, t. y. būtų sertifikuoti ar būtų pradėję sertifikavimo procesą, kaip nurodyta Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje, reikia pakeisti įstatų projektą, darbo tvarkos taisyklių projektą ir narių sąrašo projektą.

([4]) Žr. Reglamento (ES) 2024/1789 78 konstatuojamąją dalį.

Trečia, Komisija sutinka su ACER, kad direktyvos perkėlimas valstybėse narėse gali vykti skirtingu tempu, todėl pradiniu laikotarpiu ENNOH operatoriams gali būti nevienodai atstovaujama regionuose ir Reglamento (ES) 2024/1789 78 konstatuojamojoje dalyje nustatytam atstovaujamajam ENNOH darbo metodų pobūdžiui galėtų kilti pavojus.

Komisija rekomenduoja ENNOH kuo aktyviau palaikyti ryšius su tais vandenilio perdavimo tinklo operatoriais, kurie yra būsimi nariai ir, tikimasi, įstos į ENNOH artimiausiu metu. Kadangi toks bendradarbiavimas vyktų ne pagal teisės aktais nustatytų dokumentų nuostatas, įstatų ir darbo tvarkos taisyklių projektų keisti nereikia. Kartu ENNOH turėtų veikti nepriklausomai ir užtikrinti būtiną skaidrumą, kad sudarytų sąlygas ekonomiškai efektyviam būsimo ES vandenilio vamzdynų tinklo plėtojimui ir veikimui.

Komisija pažymi, kad pagal Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 5 dalį valstybės narės turi galimybę paskirti subjektą ENNOH asocijuotuoju partneriu. Tai padeda formaliai įtraukti būsimus narius į pirminių ENNOH rezultatų rengimo veiklą, nes suteikia jiems aiškiai apibrėžtą, struktūrinę funkciją iki jų, kaip vandenilio perdavimo tinklo operatorių, sertifikavimo užbaigimo.

II. 3. **Naujų narių įtraukimas ir narystės perdavimas. Įstatų 7 ir 8 straipsniai**

II. 3.1. *Turinys*

Įstatų projekto 7 straipsnyje nurodoma, kad ENNOH visuotinio susirinkimo metu priima sprendimą dėl naujų narių priėmimo. Be to, visuotinis susirinkimas gali savo nuožiūra atmesti narystės prašymą, jeigu jo sprendimas yra pagrįstas, tačiau prašymo atmetimo kriterijai nenurodomi.

Panašiai įstatų projekto 8 straipsnyje visuotinis susirinkimas įgaliojamas priimti sprendimą dėl prašymo perduoti narystę subjektui, atitinkančiam ENNOH narystės kriterijus. Visuotinis susirinkimas tokį sprendimą turėtų priimti remdamasis ENNOH valdybos rekomendacija. Tačiau kriterijai, kuriais remiamasi priimant tokį sprendimą, įstatuose nenurodomi.

II. 3.2. *ACER nuomonė*

ACER išreiškia susirūpinimą dėl ENNOH visuotiniam susirinkimui suteikiamos diskrecijos priimti naujus narius ar spręsti dėl narystės perdavimo, ypač dėl galimybės atmesti ES vandenilio perdavimo tinklo operatorių dėl kitų priežasčių nei neatitiktis narystės tinkamumo kriterijams, nurodytiems Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje.

ACER nuomone, tai galėtų prieštarauti reglamento 57 straipsnio 1 daliai, kuria visiems vandenilio perdavimo tinklo operatoriams suteikiami įgaliojimai Sąjungos lygmeniu bendradarbiauti per ENNOH, ir stato naujus narius į nepalankią padėtį, palyginti su nariais steigėjais.

Todėl ACER rekomenduoja, kad visuotinio susirinkimo sprendimas dėl naujų narių priėmimo ir narystės apsiribotų tikrinimu, ar nariai kandidatai yra ES vandenilio perdavimo tinklo operatoriai, kaip apibrėžta direktyvoje, ir yra pradėję sertifikavimo procedūrą vienoje iš valstybių narių. Jei šios sąlygos yra įvykdytos, visuotinis susirinkimas turėtų priimti naujus narius ar leisti perduoti narystę savo nuožiūra netaikydamas papildomų sąlygų.

II.3.3. *Komisijos nuomonė*

Komisija sutinka su ACER, kad suteikus ENNOH visuotiniam susirinkimui diskreciją spręsti dėl narystės prašymų ir perdavimo gali būti trukdoma ES vandenilio perdavimo tinklo operatoriams atlikti pagal Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 1 dalį savo pareigą Sąjungos lygmeniu bendradarbiauti per ENNOH.

Todėl Komisija rekomenduoja pakeisti įstatų projekto 7 ir 8 straipsnius ir apriboti su naujų narių priėmimu ir narystės perdavimu susijusią ENNOH visuotinio susirinkimo funkciją tikrinimu, ar laikomasi Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnyje nustatytų narystės kriterijų.

II. 4. **Stebėtojai. Įstatų 14 straipsnis**

II. 4.1. *Turinys*

Įstatų projekto 14 straipsnyje nurodoma, kad ENNOH gali paskirti stebėtojus. Stebėtojo statusas gali būti suteikiamas ES vandenilio perdavimo tinklo operatoriui, kuriam jo valstybė narė yra leidusi nukrypti nuo tam tikrų Direktyvos (ES) 2024/1788 reikalavimų, ir subjektams, vykdantiems vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklą trečiosiose valstybėse, kurios yra Energijos bendrijos sutarties arba Europos laisvosios prekybos asociacijos (ELPA) steigimo konvencijos narės.

Stebėtojai gali dalyvauti ENNOH veikloje laikydamiesi tam tikrų apribojimų. Pagal įstatų projekto 14 straipsnio 3 dalį jie gali dalyvauti visuotinio susirinkimo posėdžiuose, tačiau neturi balsavimo teisių, taip pat gali dalyvauti ENNOH darbo grupėse valdybos leistu mastu.

II. 4.2. *ACER nuomonė*

ACER mano, kad verta stebėtojo statusą suteikti subjektams iš valstybių, kurios yra pasirašiusios bendradarbiavimo susitarimus su ES, visų pirma tų valstybių, kurios jau yra į nacionalinę teisę perkėlusios arba šiuo metu perkelia trečiąjį energetikos teisės aktų rinkinį, nes tos valstybės ateityje greičiausiai perkels ir naują ES vandenilio teisinę sistemą. Tačiau dėl tos pačios priežasties ACER mano, kad valstybėms, kurios nei taiko, nei planuoja priimti ir taikyti atitinkamą ES energetikos srities teisyną, neturėtų būti leidžiama per stebėtojus dalyvauti ENNOH veikloje ar prisidėti prie jo rezultatų. ACER priduria, kad norėdamas bendradarbiauti su trečiųjų valstybių tinklo operatoriais ENNOH gali sudaryti dvišalius susitarimus, kaip nurodyta įstatų projekto 26 straipsnyje. Pagal tuos susitarimus galima keistis būtina informacija ir koordinuoti veiksmus nesuteikiant prieigos prie ENNOH vidaus struktūrų.

ACER rekomenduoja stebėtojo statusą suteikti tik įmonėms, vykdančioms vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklą trečiosiose valstybėse, kurios yra Energijos bendrijos sutarties arba Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo šalys.

II.4.3. *Komisijos nuomonė*

ENNOH vykdys konkrečias užduotis pagal Reglamentą (ES) 2024/1789. Taigi tinkamumo dalyvauti vykdant šias užduotis, net kaip stebėtojai, reikalavimus turėtų atitikti tik suinteresuotieji subjektai, be kita ko, vandenilio tinklo operatoriai, iš trečiųjų valstybių, kurios taiko ES teisės aktus. Komisija sutinka su ACER ir skatina iš dalies pakeisti įstatų projektą, t. y. stebėtojo statusą suteikti tik įmonėms, vykdančioms vandenilio perdavimo tinklo operatoriaus veiklą trečiosiose valstybėse, kurios yra Energijos bendrijos sutarties arba Europos ekonominės erdvės (EEE) susitarimo šalys.

Be to, Komisija rekomenduoja teisės aktais nustatytuose dokumentuose paaiškinti stebėtojų dalyvavimo ENNOH visuotiniame susirinkime, valdyboje ir darbo struktūrose (pavyzdžiui, darbo grupėse) taisykles. Atsižvelgiant į tai, kad pirminė ENNOH funkcija yra vykdyti ES suteiktus įgaliojimus ir skatinti ES tikslų įgyvendinimą, tomis taisyklėmis reikėtų užkirsti kelią nepageidaujamai stebėtojų įtakai priimant ENNOH sprendimus. Tam reikėtų sugriežtinti stebėtojams taikomą konfidencialumo režimą ir stebėtojų prieigos prie informacijos valdymo taisykles (nustatyti stebėtojams prieinamos informacijos rūšis), kad nebūtų atskleista informacija, dėl kurios ES interesams galėtų kilti pavojus.

II. 5. **Valdybos sudėtis**

II. 5.1. *Turinys*

Pagal įstatų projekto 29 straipsnį galima rinkti iki 17 valdybos narių. Valdybos rinkimų procesą sudaro trys etapai, be to, iš anksto numatomi postai, skirti atsilyginti į vandenilį investuojančioms valstybėms narėms. Tačiau rinkdamas valdybą visuotinis susirinkimas privalo atsižvelgti į subalansuotą vandenilio perdavimo tinklo operatorių atstovavimą. Pagal įstatų projekte nustatytą ir darbo tvarkos taisyklių projekte pakartotą kriterijų visuotinis surinkimas, rinkdamas pirmininką, pirmininko pavaduotojus ir valdybos narius, įpareigojamas ypač siekti užtikrinti nešališką ir pagrįstą regioninį narių balansą, taip pat užtikrinti sąžiningą ir tinkamą mažesnių valstybių narių vandenilio perdavimo tinklo operatorių atstovavimą.

Be to, darbo tvarkos taisyklių projekto 16 straipsnio 2 dalyje nurodoma, kad kandidatai į pirmininko, pirmininko pavaduotojų ir valdybos narių postus renkami iš vandenilio perdavimo tinklo operatorių, kurie yra nariai, arba jų teisinio atstovavimo teisę turinčių patronuojančiųjų įmonių darbuotojų.

II. 5.2. *ACER nuomonė*

Pirma, ACER pažymi, kad regioninio balanso principu siekiama trijų etapų sistemai nustatyti apribojimą, t. y. skirstant iš anksto numatytus postus įpareigojama nesuteikti regionams daugiau postų, nei grindžiama nešališku ir pagrįstu regioniniu paskirstymu. ACER priduria, kad nors trijų etapų rinkimų procesas, kuriuo siekiama atlyginti pradininkams, teisės aktais nustatytuose dokumentuose yra aiškiai aprašytas, konkretus regioninio balanso principo taikymo poveikis rinkimų ir balsavimo mechanizmui išlieka neaiškus.

Skaidrumui didinti ACER rekomenduoja šį aspektą detalizuoti arba pačiuose teisės aktais nustatytuose dokumentuose, arba bent rekomendaciniame dokumente, su kuriuo prireikus gali susipažinti suinteresuotieji subjektai. Pasirinkus pastarąjį metodą, apie priimtą rekomendacinį dokumentą ir visas vėlesnes jo peržiūras reikėtų pranešti ACER ir Komisijai.

Antra, ACER taip pat mano, kad logiška yra suteikti keturis postus lyderiaujančioms valstybėms narėms terminuotam laikotarpiui, kuris baigsis, kai bus nustatyta alternatyvi sistema, pagal kurią šie postai paskui bus skiriami pagal perskirstytus balsus visuotiniame susirinkime (vadovaujantis tinklo reikšmingumo veiksniu, nustatytu įstatų projekto 24 straipsnio 5 ir 6 dalyse ir darbo tvarkos taisyklių projekto 13 straipsnyje). Nors ACER pripažįsta, kad į investicinių sąnaudų dydį ir vandenilio rinkos būsimą raidą gaubiančią nežinią būtų galima atsižvelgti svarstant, ar suteikti garantuotus postus ilgesnei kadencijai, proporcingai šiems veiksniams, vargu ar reikėtų garantuoti skyrimą į tokius postus nuolatinei kadencijai. Todėl ACER rekomenduoja aiškiai numatyti ateityje šią taisyklę peržiūrėti.

II.5.3. *Komisijos nuomonė*

Komisija pripažįsta, kad, vandenilio rinkos būsimą raidą gaubiant nežiniai, kyla iššūkių siekiant suderinti poreikį užtikrinti nešališką ir pagrįstą regioninį narių balansą renkant pirmininką, pirmininko pavaduotojus ir valdybos narius ir užtikrinti sąžiningą ir tinkamą mažesnių valstybių narių vandenilio perdavimo tinklo operatorių atstovavimą su poreikiu kartu atsilyginti lyderiaujančioms valstybėms narėms. Valdybos rinkimų procesas yra svarbus ENNOH teisės aktais nustatytų dokumentų skyrius, kuriame šios pastangos yra akivaizdžios.

Atsižvelgdama į ACER nuomonę, Komisija rekomenduoja teisės aktais nustatytus dokumentus iš dalies pakeisti siekiant:

— užtikrinti didesnį skaidrumą teisės aktais nustatytuose dokumentuose arba kituose viešai prieinamuose dokumentuose detalizuojant konkretų regioninio balanso principo taikymo poveikį rinkimų ir balsavimo mechanizmui; įpareigoti bet kurį tokį dokumentą ir jo pakeitimus pateikti Komisijai ir ACER ir

— ateityje numatyti taisyklių dėl iš anksto numatytų valdybos postų peržiūrą siekiant šių postų laipsniškai atsisakyti, kai bus nustatytas tinklo reikšmingumo veiksnys.

II. 6. **Teisės aktais nustatytų dokumentų pakeitimai. Įstatų projekto 47 ir 50 straipsniai**

II. 6.1. *Turinys*

Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 8 dalyje nustatyta, kad vandenilio perdavimo tinklo operatoriai Komisijai ir ACER pateikia visus savo įstatų, narių sąrašo ar darbo tvarkos taisyklių, įskaitant konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką, pakeitimų projektus. Šių nuomonių pateikimo procesas yra detalizuotas Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 9–12 dalyse ir nesiskiria nuo taikomo ENNOH teisės aktais nustatytų dokumentų priėmimo procese.

Įstatų projekto 47 straipsnyje, taikomame įstatų projekto pakeitimams, ir įstatų projekto 50 straipsnyje, taikomame darbo tvarkos taisyklių pakeitimams, nustatyta, kad tuo atveju, jei ENNOH negauna Komisijos nuomonės dėl siūlomų pakeitimų per septynis mėnesius nuo jų pateikimo Komisijai ir ACER, ENNOH daro prielaidą, kad Komisija dėl pakeitimų neprieštarauja, ir tęsia pakeitimų tvirtinimo procesą.

II. 6.2. *ACER nuomonė*

ACER pažymi, kad prielaida dėl palankios Komisijos nuomonės neatitinka Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 11 dalies. Reglamente aiškiai nustatyta, kad aiški palanki Komisijos nuomonė yra būtina pakeitimų priėmimo sąlyga. Todėl ACER rekomenduoja šią prielaidą pakeisti reikalavimu sulaukti palankios Komisijos nuomonės.

II. 6.3. *Komisijos nuomonė*

Komisija sutinka su ACER nuomone, kad įstatų projekto 47 ir 50 straipsniai neatitinka Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 11 dalies. Todėl Komisija rekomenduoja iš dalies pakeisti šiuos įstatų projekto straipsnius siekiant paaiškinti, kad visų teisės aktais nustatytų dokumentų (visų pirma įstatų, narių sąrašo ir darbo tvarkos taisyklių, įskaitant konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką) pakeitimams privaloma sulaukti palankios Komisijos nuomonės prieš priimant tuos pakeitimus ir įforminant galutinius dokumentus.

II. 7. **Narių sąrašo pakeitimai**

II. 7.1. *Turinys*

Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 8 dalyje nurodoma, kad siekiant iš dalies pakeisti ENNOH narių sąrašą, kaip ir kitų teisės aktais nustatytų dokumentų atveju, reikia gauti Komisijos ir ACER nuomonę.

Nei įstatų projekte, nei darbo tvarkos taisyklių projekte neaprašytas narių sąrašo pakeitimo procesas ir neįvardytas Komisijos ir ACER vaidmuo šiame procese. Įstatuose tik nurodoma, kad visuotinis susirinkimas gali savo nuožiūra priimti sprendimus ar veiksmus, kuriais narių sąrašas keičiamas (priimami nauji nariai pagal įstatų 7 straipsnio 1 dalį ir darbo tvarkos taisyklių 2 straipsnio 2 dalį, perduodama narystė pagal įstatų 8 straipsnio 1 dalį, panaikinama narystė pagal įstatų 10 straipsnio 1 dalį ir darbo tvarkos taisyklių 4 straipsnio 1 dalį ar tvarkomas atsistatydinimas pagal įstatų 9 straipsnį ir darbo tvarkos taisyklių 3 straipsnio 3 dalį).

II. 7.2. *ACER nuomonė*

ACER laikosi nuomonės, kad neįtraukus narių sąrašo pakeitimo proceso į teisės aktais nustatytus dokumentus šie procesai nebepatenka į teisės aktais nustatytą sistemą ir juos gaubia nežinia. ACER manymu, tai kelia ypač didelį susirūpinimą, nes teisės aktais nustatytuose dokumentuose aiškiai detalizuojama įstatų ir darbo tvarkos taisyklių keitimo procedūra (įstatų projekto 47 ir 50 straipsniai), tačiau nėra jokių nuostatų dėl narių sąrašo atnaujinimo būdo. Todėl ACER rekomenduoja teisės aktais nustatytuose dokumentuose paaiškinti, kad narių sąrašo pakeitimus (kaip antai naujų narių priėmimą, narystės perdavimą, atsistatydinimą ir narystės panaikinimą) privaloma pateikti tiek ACER, tiek Komisijai.

II.7.3. *Komisijos nuomonė*

Komisija pritaria ACER, kad nenustačius narių sąrašo pakeitimo taisyklių sukuriamas neapibrėžtumas. Todėl Komisija rekomenduoja iš dalies pakeisti įstatų ir darbo tvarkos taisyklių projektus siekiant paaiškinti, kad narių sąrašo pakeitimus reikia pateikti Komisijai ir ACER, kad šios parengtų nuomonę, ir sulaukti palankios Komisijos nuomonės.

II. 8. **ENNOH išformavimas. Įstatų projekto 48 straipsnis**

II. 8.1. *Turinys*

Įstatų projekto 48 straipsnyje nurodoma, kad ENNOH gali būti išformuotas tik valdybai pateikus pasiūlymą ir visuotiniam susirinkimui jį patvirtinus specialia balsų dauguma, kai kvorumą sudaro dvi trečiosios balsų, ir kad visuotinis surinkimas nustato išformavimo ir likvidavimo metodą.

II. 8.2. *ACER nuomonė*

ACER pabrėžia, kad Reglamentu (ES) 2024/1789 nustatyto ENNOH įsteigimo ir veiklos tikslas – užtikrinti optimalų ES vandenilio tinklo valdymą ir sudaryti sąlygas prekybai vandeniliu ir jo tiekimui tarpvalstybiniu mastu Europos Sąjungoje. Kad pagal reglamentą būtų užtikrinta tinkama teisės aktais nustatyta priežiūra, ACER rekomenduoja teisės aktais nustatytuose dokumentuose aiškiai nurodyti, kad dėl visų ENNOH visuotinio susirinkimo sprendimų išformuoti asociaciją pirmiausia privaloma gauti ACER ir Komisijos nuomonę ir kad toks sprendimas gali būti priimamas tik gavus palankią Komisijos nuomonę.

II.8.3. *Komisijos nuomonė*

Kaip ir ACR, Komisija susirūpinusi dėl įstatų projekto 48 straipsnio taisyklių ir ENNOH išformavimo.

Todėl Komisija rekomenduoja iš dalies pakeisti įstatų projektą siekiant paaiškinti, kad ENNOH išformavimas turėtų būti laikomas teisės aktais nustatytų ENNOH steigimo dokumentų pakeitimu, todėl jį reikia pateikti ACER ir Komisijai, kad šios parengtų nuomonę, ir sulaukti palankios Komisijos nuomonės.

II. 9. **Dvišaliai susitarimai su trečiųjų valstybių vandenilio tinklo operatoriais. Darbo tvarkos taisyklių projekto 26 straipsnis**

II. 9.1. *Turinys*

Darbo tvarkos taisyklių projekto 26 straipsniu ENNOH leidžiama sudaryti dvišalius susitarimus dėl bendradarbiavimo su trečiųjų valstybių vandenilio tinklo operatoriais, kurie neatitinka stebėtojo statusui gauti taikomų reikalavimų. Šiuos dvišalius susitarimus sudaro valdyba gavusi vienbalsį visų narių, įskaitant tiesiogiai paveiktus asocijuotuosius partnerius, pritarimą. Šia nuostata taip pat nurodoma, kad šiais susitarimais siekiama sudaryti sąlygas keistis informacija ir koordinuoti veiksmus.

II. 9.2. *ACER nuomonė*

ACER pažymi, kad nors šia nuostata užtikrinama, kad dėl bendradarbiavimo trečiųjų valstybių vandenilio tinklo operatoriai neįgytų prieigos prie ENNOH struktūrų ar vien ENNOH nariams prieinamos informacijos, tebėra neaišku, apie kurią konkrečią informaciją nuostatoje kalbama ar kaip ji susijusi su informacija, laikoma konfidencialia ar nevieša.

Be to, ACER priduria, kad prieigą prie visų ENNOH struktūrų turi asocijuotieji partneriai ir stebėtojai, todėl panašu, kad vien ENNOH nariams prieinamos informacijos yra išties mažai. ACER nuomone, galima suprasti, kad taikant šiuos dvišalius susitarimus su trečiųjų valstybių operatoriais potencialiai galėtų būti dalijamasi didele dalimi informacijos, prieinamos ENNOH viduje, o tai galėtų iš esmės paveikti ENNOH veiklą.

ACER rekomenduoja šiuos susitarimus pripažinti ENNOH esminių funkcijų dalimi ir reglamentuoti teisės aktais nustatytais dokumentais, taip pat jiems taikyti išankstinės ACER ir Komisijos peržiūros sąlygą, visų pirma dėl informacijos, kuria dalijamasi su trečiųjų valstybių operatoriais.

II. 9.3. *Komisijos nuomonė*

Kaip ir ACER, tai kelia susirūpinimą ir Komisijai, todėl ji ragina ENNOH iš dalies pakeisti darbo tvarkos taisyklių projektą ir į jį įtraukti taisykles dėl informacijos mainų su trečiųjų valstybių vandenilio tinklo operatoriais, kai bendradarbiaujama pagal dvišalius susitarimus, be kita ko, aiškiai atskirti vien ENNOH nariams prieinamą informaciją nuo informacijos, kuria galima keistis su trečiųjų valstybių vandenilio tinklo operatoriais.

II. 10. **Projektų komitetai. Darbo tvarkos taisyklių 33 straipsnis**

II. 10.1.*Turinys*

Reglamento (ES) 2024/1789 72 straipsnio 10 dalimi ENNOH įpareigojamas suburti projekto komitetą, padėsiantį parengti tinklo kodeksus. Šį komitetą turi sudaryti ACER, ENTSO-G, ENTSO-E ir atitinkamais atvejais ES SSO subjekto atstovai, taip pat ribotas skaičius pagrindinių su kodeksu susijusių suinteresuotųjų subjektų atstovų.

Darbo tvarkos taisyklių projekto 33 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad kiekvienam tinklo kodeksui suburiamas atskiras projekto komitetas. Be to, jame nurodyta, kad sprendimai dėl šių komitetų sudėties bus priimami taikant skaidrų bei nešališką procesą ir įtraukius atrankos kriterijus, o atmestiems kandidatams bus pateikiamos atmetimo priežastys. Be to, straipsnyje numatyta, kad pradėdamas kiekvieno tinklo kodekso rengimo procesą ENNOH paskelbs projektų komitetų veiklos ir formavimo taisykles.

II. 10.2.*ACER nuomonė*

ACER turi keletą pastabų dėl projektų komitetų.

Pirma, ACER pažymi, kad darbo tvarkos taisyklių projekto 33 straipsnyje nepaaiškinta, kaip projektų komitetai bus formuojami ar kaip jie veiks, be to, neaiškus ir jų vaidmuo rengiant ENNOH tinklo kodeksą. Darbo tvarkos taisyklių projekto 26 straipsnio 6 dalyje yra nuoroda į „patarimą“, tad leidžiama suprasti, kad projektų komitetai iš esmės veikia kaip patariamieji ar konsultaciniai organai, o patį rengimo darbą atlieka darbo grupės. Nenurodytas ir darbo grupių bei projektų komitetų komunikacijos lygmuo ar periodiškumas.

Todėl ACER rekomenduoja darbo tvarkos taisyklėse paaiškinti, kada ir kaip projektų komitetai sušaukiami, su kokiais dokumentais jie gali susipažinti ir kaip jie dalyvauja įvairiuose tinklo kodekso rengimo proceso etapuose iki pat kodeksą pateikiant ACER. Be to, darbo tvarkos taisyklėse reikėtų aiškiai apibrėžti projektų komitetų ir darbo grupių santykius ir aiškiau nurodyti tų komitetų ir grupių vaidmenis.

Antra, remdamasi viešų konsultacijų dėl ENNOH teisės aktais nustatytų dokumentų projektų rezultatais ([5]), ACER siūlo į ENNOH tinklo kodekso rengimo procesą įtraukti įvairiausių rinkos suinteresuotųjų subjektų, kaip antai ekspeditorių, gamintojų, tiekėjų ir prekybininkų. ACER pritaria suinteresuotiesiems subjektams, kad siekiant didinti skaidrumą ir puoselėti inovacijas tai labai svarbu.

Todėl ACER rekomenduoja ENNOH įtraukti įvairių suinteresuotųjų subjektų grupę į projektų komitetus siekiant geriausiai pritaikyti tinklo kodeksus prie dabartinių rinkos realijų ir technologinės plėtros. Kalbant apie projektų komitetų sudėtį, ACER taip pat rekomenduoja ENNOH į tuos komitetus įtraukti nepriklausomas klimato ekspertų įstaigas, kaip antai Europos mokslo patariamąją tarybą klimato kaitos klausimais. Dalyvaudami jie teiktų ENNOH nešališkus strateginius patarimus taisyklių rengimo proceso metu ir taip užtikrintų jų derėjimą su ES energetikos ir klimato sričių tikslais, taip pat su platesniais Europos visuomenės interesais.

II.10.3. *Komisijos nuomonė*

Komisija pažymi, kad aiškios projektų komitetų formavimo ir veikimo taisyklės sustiprins jų vaidmenį tinklo kodekso rengimo procese.

Todėl Komisija ragina ENNOH iš dalies pakeisti darbo tvarkos taisykles nustatant taisykles, kuriomis reguliuojama:

— kada ir kaip projektų komitetai sušaukiami,

— dokumentai, su kuriais jie gali susipažinti,

— projektų komitetų dalyvavimas įvairiuose tinklo kodekso rengimo proceso etapuose,

— projektų komitetų ir darbo grupių vaidmenys ir tarpusavio santykiai.

Be to, Komisija sutinka su ACER, kad įtraukus įvairius vandenilio srities suinteresuotuosius subjektus, be kita ko, nepriklausomas klimato ekspertų įstaigas ir pilietinės visuomenės atstovus, būtų didinamas skaidrumas, puoselėjamos inovacijos ir padedama ENNOH įgyvendinti Reglamento (ES) 2024/1789 57 straipsnio 6 dalyje nurodytus su klimatu susijusius tikslus. Be to, tai atitiktų teisinę pareigą užtikrinti pagrindinių su kodeksu susijusių suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą projektų komitetuose.

Todėl, siekiant atsižvelgti į šį pasiūlymą, Komisija siūlo iš dalies pakeisti darbo tvarkos taisyklių projekto 33 straipsnį.

II. 11. **Suinteresuotųjų subjektų dalyvavimas ir konsultacijos**

II. 11.1.*Turinys*

Reglamento (ES) 2024/1789 63 straipsniu ENNOH, rengdamas savo rezultatus, įpareigojamas užtikrinti išsamų viešų konsultacijų procesą. Laikantis konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos, šis procesas privalo būti pradėtas ankstyvu etapu, būti atviras ir skaidrus ir apimti visus atitinkamus rinkos dalyvius, visų pirma suinteresuotųjų subjektų

([5]) 2024 m. rugsėjo 23 d. ACER paskelbė viešas konsultacijas dėl ENNOH teisės aktais nustatytų dokumentų projektų ir paragino visas suinteresuotąsias šalis pateikti savo pastabas iki 2024 m. spalio 21 d. ACER ypač siekė gauti organizacijų, atstovaujančių visiems suinteresuotiesiems subjektams, visų pirma sistemos naudotojams, įskaitant klientus, nuomonių. ACER gavo 13 atsakymų ir į juos atsižvelgė rengdama savo nuomonę. Tie atsakymai yra paskelbti ACER konsultacijų svetainėje ir apibendrinti prie ACER nuomonės pridėtoje vertinimo ataskaitoje.

organizacijas. Prieš galutinai priimant pasiūlymą, konsultacijų procese atsižvelgiama į suinteresuotųjų subjektų pastabas, siekiant sprendimų priėmimo proceso metu nustatyti visų susijusių suinteresuotųjų subjektų nuomones ir pasiūlymus. Taip pat turėtų būti konsultuojamasi su reguliavimo ir kitomis nacionalinėmis institucijomis, gamintojais, tinklo naudotojais, įskaitant klientus, techninėmis įstaigomis ir suinteresuotųjų subjektų platformomis.

II. 11.2.*ACER nuomonė*

ACER pažymi, kad konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos projektas iš esmės atitinka Reglamento (ES) 2024/1789 63 straipsnyje išdėstytus principus. Tačiau, kaip pažymėjo ir ACER surengtose konsultacijose dalyvavę suinteresuotieji subjektai, konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos projektui trūksta detalumo ir tikslumo, o tai gali lemti skaidrumo trūkumą ir painiavą.

Todėl ACER rekomenduoja ENNOH labiau detalizuoti jų suinteresuotųjų subjektų dalyvavimą bei konsultacijų procesą ir prireikus pateikti paaiškinimų.

Kalbant apie minimalų konsultacijų laikotarpį, ACER nuomone, dviejų mėnesių laikotarpis, nurodytas konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos projekto 9 straipsnio 14 dalyje, veiksmingai užtikrina balansą tarp ENNOH darbo rezultatų pasiekimo laiku ir prasmingo suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo. Tačiau ACER laikosi nuomonės, kad trumpesnės nei mėnesio konsultacijos turėtų vykti tik išskirtinėmis aplinkybėmis. Tokiais atvejais suinteresuotieji subjektai turėtų būti informuoti gerokai iš anksto, be to, jiems ir ACER turėtų būti aiškiai praneštos konsultacijų proceso sutrumpinimo priežastys. ACER rekomenduoja šią nuostatą aiškiai įtraukti į konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos projekto 9 straipsnio 14 dalį.

Be to, ACER pažymi neatitikimą tarp bendro minimalaus dviejų mėnesių konsultacijų laikotarpio, nurodyto konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos 9 straipsnio 14 dalyje, ir vieno mėnesio laikotarpio, nurodyto darbo tvarkos taisyklių 32 straipsnio 3 dalyje ir taikomo konsultavimuisi su suinteresuotaisiais subjektais dėl metinės darbo programos projekto. Atsižvelgdama į metinės darbo programos svarbą supažindinant suinteresuotuosius subjektus su planuojamais ENNOH rezultatais ir procesais, ACER rekomenduoja konsultacijų dėl metinės darbo programos laikotarpį pratęsti iki mažiausiai dviejų mėnesių. Be to, ACER rekomenduoja darbo tvarkos taisyklių 32 straipsnio 3 dalyje paaiškinti, kad konsultacijos dėl metinės darbo programos turėtų vykti iki pateikiant programą ACER nuomonei gauti, kad suinteresuotųjų subjektų atsiliepimai galėtų būti įtraukti į ACER teikiamą redakciją.

II.11.3. *Komisijos nuomonė*

Komisijos požiūriu, viešų konsultacijų forma ir trukmė turi būti tokia, kad visi su kodeksu susiję suinteresuotieji subjektai turėtų vienodai galimybių pateikti savo pastabas. Šiomis aplinkybėmis numatytas dviejų mėnesių konsultacijų laikotarpis, panašu, yra pakankamas. Komisija rekomenduoja konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkoje bent pavyzdžiais parodyti, kokiose situacijose ENNOH konsultuosis su visuomene trumpesnį nei dviejų mėnesių laikotarpį. Komisija taip pat ragina ENNOH tais atvejais, kai oficialių konsultacijų laikotarpis yra trumpesnis nei du mėnesiai, apsvarstyti galimybę surengti išankstines konsultacijas.

Be to, Komisija pritaria ACER nuomonei, kad trumpesnės nei mėnesio konsultacijos turėtų būti rengiamos tik išskirtinėmis aplinkybėmis. Komisija ragina ENNOH iš dalies pakeisti konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos 9 straipsnio 14 dalį ir į ją įtraukti ENNOH pareigą suinteresuotuosius subjektus informuoti likus pakankamai laiko ir tokiais atvejais pranešti jiems konsultacijų laikotarpio sutrumpinimo priežastis.

Komisija taip pat rekomenduoja suderinti darbo tvarkos taisyklių projekto 33 straipsnio nuostatą dėl tinklo kodekso rengimo ir atitinkamas konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos nuostatas. Visų pirma, į darbo tvarkos taisyklių projekto 33 straipsnio 2 dalį, susijusią su tinklo kodeksų rengimo projekto planu, turėtų būti įtraukta nuoroda į konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarką.

Be to, kaip ACER ir suinteresuotieji subjektai, Komisija susirūpinusi dėl nepakankamai detalaus ir tikslaus konsultavimosi su suinteresuotaisiais subjektais tvarkos projekto ir ragina ENNOH labiau detalizuoti suinteresuotųjų subjektų dalyvavimo ir konsultacijų su jais procesus siekiant užtikrinti didesnį aiškumą ir skaidrumą.

II. 12. **Įvairovė ir lyčių pusiausvyra**

II. 12.1.*Turinys*

Teisės aktais nustatytų dokumentų projektuose nustatytas tik valdybos narių atrankos kriterijus, t. y. valdyboje užtikrinti subalansuotą geografinį ir ekonominį atstovavimą (įstatų 29 straipsnio 2 dalis ir darbo tvarkos taisyklių 17 straipsnio 1 dalis). Kandidatų skyrimui į kitas ENNOH vadovaujamas pareigas, kaip antai direktorių, skyrių vadovų ar grupių vadovų, nenustatyta jokių konkrečių atrankos kriterijų.

II. 12.2. *ACER nuomonė*

ACER palankiai vertintų įvairovės ir lyčių pusiausvyros įtraukimą kaip ENNOH valdybos narių rinkimų ir, kai įmanoma, skyrimo į vadovaujamas pareigas kriterijus. Tai derėtų su reguliavimo tikslais, nustatytais tiek Europos teisės ([6]), tiek ir Belgijos teisės ([7]), pagal kurią bus steigiamas ENNOH, aktuose.

II.12.3. *Komisijos nuomonė*

Pagal Europos Sąjungos sutarties 2 straipsnį lygybė yra viena iš pamatinių Sąjungos vertybių, o skatinti moterų ir vyrų lygybę yra Sąjungos pareiga (ESS 3 straipsnio 3 dalis). Komisija nustatė tikslą iki 2019–2024 m. kadencijos pabaigos pasiekti lyčių paritetą visais valdymo lygmenimis ir tęs šių vertybių puoselėjimą ateityje.

Todėl Komisija ragina ENNOH įtraukti lyčių paritetą kaip valdybos narių rinkimų ir skyrimo į vadovaujamas pareigas kriterijų.

Priimta Briuselyje 2025 m. balandžio 4 d.

Komisijos vardu
Dan JØRGENSEN
Komisijos narys

([6]) 2022 m. lapkričio 23 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva (ES) 2022/2381 dėl biržinių bendrovių direktorių pareigas einančių asmenų lyčių pusiausvyros gerinimo ir susijusių priemonių (OL L 315, 2022 12 7, p. 44, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2022/2381/oj).

([7]) 2011 m. liepos 28 d. Belgijos federalinio įstatymo 2 straipsnis (*Moniteur Belge*, 2011 m. rugsėjo 14 d.).